

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPIPLATA:	SUBSCRIPTION RATES:
На рік \$10.00	One year \$10.00
На пів року \$5.25	Six months \$5.25
На три місяці \$2.75	Three months \$2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:	Foreign and Jersey City Rates:
На рік \$12.00	One year \$12.00
На пів року \$6.50	Six months \$6.50
На три місяці \$3.50	Three months \$3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„СИМПТОМ НЕСПОКОЮ“

Почувши вістку про бунт німецьких робітників в Східному Берліні, сенатор Ал. Вайлі, республіканець з Висконсину, голова Сенатської Комісії для закордонних справ, висловився про ці протикомуністичні демонстрації так: „Це безсумнівно симптом неспокою в Совєтському Союзі та його комуністичних сателітах“.

Як зазначено, на берлінська „ознака неспокою“ викликала всюдюд надзвичайне враження. Появилися статті, повні похвал для німецького народу, що так „славно заявився за свободу і проти тиранії“. Також зв'язано неспокій в Східній Німеччині з неспокоєм в Чехословаччині та Польщі, а в першу чергу з останньою чисткою в Україні та подібними чистками в балтійських країнах, зокрема в Литві. Стверджено, що в руйнуванні в усіх країнах совєтської сфери впливів та ненависті, яку вона там зривала.

Як зазначено, на „неспокої“ і „бунти“ в Україні, що коптували український народ мільйони жертв, Захід не звертав серйозної уваги, ні теж на боротьбу Української Повстанської Армії, що вже належить до найновішої доби. Та добре, що хоч бунт робітників в Східному Берліні зазнав іншої долі, бо таким чином стримано — бодай на якийсь час — угодовство, яке виявляло себе так яскраво в демократіях, як Кремль взявся за смерті Сталіна за черговий обман „замірення“, виготовлений Маленковим. Згадуючи Маленкова годі поминути вістку про вбивство Маленкова, яку розголосив полк. Сімос. Його мала вбити кліка, що суперничала з ним за владу. Полк Сімос, що сам працював довгі літа в контррозвідці, мав дістати ту вістку від осіб, що мають зв'язки з підпольними організаціями за Залізною Заслоною. Не віримо в правдивість цієї вістки, але не квестіонуємо, що вона поширена в сателітських країнах. Це теж казав на те, що в Москві щось „вариться“ та що ця обставина облегшує „неспокої“, які дійсно проявляються. Тим теж вияснюють нагальний поспіх Кремлю з перемір'ям в Кореї.

Ці „неспокої“ в Заході дуже важливі, бо він уже якби погоджувався з станом, який заіснував в Європі, бажаючи забезпечити себе тільки перед новою совєтською агресією. Він же і за торгівлю з СРСР, і за допущення червоного Китаю до Об'єднаних Націй і за розмову „Трьох“ чи „Чотирьох“, цілком так, як за добрих часів Рузвельта. Мовляв, це раді; інакше — атомова війна і кінець людській цивілізації. Берлінський інцидент, як судити по тому, що передають пресові звідомлення з різних країн, зробив свого роду пролом у фаталістичному наставленні Заходу до Кремлю. Захід побачив власними очима, що в Совєтах духа волі не може вбити навіть і кремлівський терор. Захід справді чув про це, як і про спротив і бунти в Совєтах теж давніше, але він в те не вірив. Совєтська пропаганда так притупила його розум своїми брехнями, що він уже почав поводитися з совєтськими загарбаними чужими країнами та з совєтським терором як таким лихом, чужим він не вів зарідити. А тимчасом так не є: доказом цього бунт робітників в Східному Берліні. Так тепер пишуть. Тільки біда, що навіть і тепер не витягають з цього логічних висновків.

Революційним рухам чи бунтам під Совєтами годі тільки приділяти, їм треба допомагати, їх треба підтримувати. Демократії повинні вже раз знати, що всі підбиги і поневолені Москвою народи були і є проти Кремлю. Те, що сталося в Східному Берліні, ставиться у всіх немосковських територіях, коли б почався справжній наступ на Кремль. Сьогодні Москва зневажлива всім підбигами нею країнами. „Симптом неспокою“, про який згадав сенатор Вайлі, проявлявся вже давно в Совєтах, але він був для Заходу тільки сенсаційною вісткою, а не дійсною, голосом розпачу мільйонів, що шукали у вілному світі підпори і оборони. Якщо ж берлінський „симптом неспокою“ буде теж тільки „сенсаційною вісткою“, а не початком серйозної акції для повалення влади Кремлю, то вілний світ гірко не відпокує. „Голос Америки“ передав вістку про бунт робітників в Берліні під Совєтами різними мовами. Ця вістка дійде певно теж і до відома підбигих Москвою народів. Але чи це все, що Америка може передати тим народам у такому моменті?

Справедлива і несправедлива війна

В розмові з кореспондентом „Правди“, в лютому 1951 року, Сталін говорив, що американські і англійські війська в Кореї не бажають воювати, бо вважають цю війну несправедливою. Проте ці ж війська не гірше воювали від військ інших союзників в другій світовій війні проти німців і японців, бо вважали цю війну справедливою.

Щоб чимсь виправдати свою агресію у всьому світі, московська пропаганда вивела теорію про справедливі і несправедливі війни. За цією теорією справедливими війнами є ті війни, які провадять комуністи, або як їх воїни провокаційно називають визвольними війнами. Всі війни, які не сприяють захопленню комуністами влади, є несправедливими війнами. Політичний Словник (Москва, 1940) так пояснює ставлення комуністичного світу до воєн:

„Большевики борються проти захватницьких, несправедливих воєн і підтримують справедливі, визвольні війни, які мають своєю метою або охорону народу від зовнішнього нападу і спроб його поневолення, або звільнення народу від рабства капіталізму, або, нарешті, звільнення колоній і залежних країн від гніту імперіалістів“.

За комуністичною теорією суспільство так розвивається, що на зміну капіталістичному ладові неодмінно має прийти комуністичний. Капіталізм добровільно, проживши свій законний вік, не хоче сходити з світової арени і силую втримуватися при владі. Тому збройна боротьба проти нього є справедлива, законна і неминуча. Ця війна прогресивна. Але коли капіталістичний світ бореться проти цієї, скерованої проти нього „справедливої“ війни, то ця боротьба „капіталістична“ трактується як несправедлива, реакційна, така, що гальмує суспільний розвиток.

Також і національно-визвольні війни комуністична теорія вважала не завжди прогресивними і справедливими, а лише в тому випадку, коли їх очолюють комуністи. Але коли визвольну боротьбу очолює національна некомуністична інтелігенція (буржуазія, звідси і термін „буржуазний націоналізм“), то така боротьба є несправедливою, бо національна буржуазія нібито не прагне визволити свій народ, а лише бореться за право його поневолення.

Теорія про справедливу і несправедливу війну подана в Короткому курсі історії ВКП (б), книжці, яка в СРСР править за комуністичну свангелію. Обов'язком підсвідомості кожного громадянина, незалежно від освіти і професії, є детальне вивчення всього того, що написане в цій книжці. І не лише вивчити, а й сприймати її теорію як найвищу правду, поза якою не існує жодної іншої. В такому політичному кліматі вже вирости цілі покоління. Всі світові події ця генерація спрочно ділять на справедливі і несправедливі. Керівна верхівка СРСР тому і веде себе зухвало у відношенні до зовнішнього світу, бо переконана в тому, що вона робить справедливу.

Коли дійде до замирення в Кореї, то московська пропаганда поспішить цей факт висвітлити як поразку західних демократій, які, ведучи проти корейського народу несправедливу війну, перелякалися масового світового руху за мир і скапітулювали.

(Л. Л.)

Д-р Дмитро Бучинський (Мадрид)

„Зажурились“

панки-ляшки...

Мало християнський — хоч називав себе католицьким — польський тижневик „Оржеж Вільні“ (ч. 19) помістив статтю ніби рецензію, озаглавлену „Пропаганда без маски“, в якій оди з хоробріх Швейків, Юзеф Каліновський, можливо, що навіть потомок горезвісного Каліновського, що колись так ревниво шпирив „правдиве християнство“ на українській землі, нахабно накинувся на італійське видання „Перші заковані, біла книга про релігійне переслідування в Україні“.

З брутальних висловів та наук, що їх дає цей „шляхець“, можна догадатися, що сам він належав до тих місіонерів, що до 1939 року здобували „овсичі“ для „раці стану“ багачем, нищив і грабив українські, так християнські церкви, акриваючи ось так своє ім'я „геройством“. Про це Каліновський навіть не згадав, бо це в його словнику не називається переслідуванням, а лиш наверстанням на „правдівон в'ярєн“.

Дуже його забавило те, що в загадній книжці, без спеціальної інтенції, польське загарбницьтво західно-українське мовило названо правдивим, а італійське загарбницьтво — пропагандою без маски.

Ще так розбавляло Каліновського, що він називав „книжку не поважню і шкідливу для українців“, добував в ній фальшивий політичний крок, називаючи його „політичний захлання націоналізму, що приносить тільки шкоди, бо вона означає брак політичного реалізму“.

В заключно-повчаючій частині свого памфлету місіонер заявляв, що акції самостійної України на світовому ринку нині стоять дуже низько, чи стисліше їх зовсім не нують.

Стільки нового віс Каліновського до теми про релігійне

упевнений стук у двері. Між порт'єрами в турецькому стилі, що зносили над дверима, показався постать невеличкого худорлявого Івана Якимовича Кленки, інструктора сектора преси Київського обкому КП(б)У.

Іван Якимович, щуплий хлопчина, з великим пасмом рудого волосся, що звисало через увесь блаженний плоский лоб, з величезною течкою лєніградської шкіри, в захисного коліру старенькому галіфе, в такого самого коліру розстебнутий на три гудзики сорочці — типовий стиль одягу партійних працівників — підійшов до самого столу начальника, гупнув важку течку на стіл, а потім гупнув і сам у крісло і аж тоді промовив: „Здоров начальство! Як жисть молодая?“

Орлик підвів голову, пошмихнувся підслесливо до начальника з Обкому, похляпав Кленку по плечах і промовив:

— А я оце, брате, все не можу надивуватися постанові Обкому партії, дивуюся спритності розуму Миколи Несторовича. І яка тільки світла в нього голова! Просторі ціла палата розуму!

— А я приніс тобі нову постанову. Далеко важливішу і мудрішу, — перервав його Іван Якимович.

Він розстебнув солідні подвійні замки течки і дістав папір у синій обкладинці. Орлик показавливо схопив новину, розгорнув обкладинку і почав читати вголос.

Зовсім тасно. Постанову Київського обкому КП(б)У від 8.5.1933 р. М. Клів. Опитом

У зв'язку з приїздом до Києва прем'єра французького уряду Еріо бюро Київського обкому КП(б)У ухвалило: розлучити секретарів конфрації Миської ради тов. Смінову поробити такі заходи:

1. Мобілізувати весь жузовий і авторстант міста і протягом 24-х годин очистити вулиці міста від лєдарів і саботажників, які не хочуть працювати в колгоспах, а шукають по містах легкого пожиття.

2. Директорів швацької фабрики ім. Розі Люксембург доставити в розпорядження адмінвідділу необхідну кількість спецшуків і фаруків для дивряників міста (кількість за заявкою адмінвідділу). Крім того доставити

Усе те, що пишеться в пресі про мир, можна звести в основному до одного питання: яка буде насправді майбутня розв'язка спору між Сходом і Заходом після припинення — як влучно називають — „малої війни“ в Кореї? Сьогодні з чораз більше таких голосів, що обмірковують, як виглядатиме „велика війна“, де і як розгратимуться її фронти та скільки збройної сили матимуть одна й друга сторони. Можна уявити собі, якими масштабом охоплюють та міряють фахівці майбутню „велику війну“, коли теперішню війну в Кореї, яка вже має за собою понад 2 мільйони

жертв у людях і коштує біля 20 мільйонів доларів, називають „малою“... Мабуть, дуже мало залишилося у світі таких оптимістів, які вірять, що перемир'ям у Панмунджоні можна буде остаточно зліквідувати ті великі розбіжності, що лежать глибше і сягають далше бойового фронту в Кореї.

Такі питання, як про уклад сил обох партнерів, як вони будуть розділені й розподілені та де точно будуть ті місця, що перші спалахнуть вогнем і звідкіль розніжються за стратегічним підрахунком, нищивий вал війни, зводиться в основному до більше, або менше вдатних теоретичних міркувань та припущень. Проте на основі вісток про те, як большевики розбудовують свою військову машину зреорганізувавши воєнну флоту та перевівши цілий ряд організаційних і мобілізаційних новостей в інших родах зброї, можна твердити, що всі кремлівські заяви про мир, це тільки димові заслони, які мають прикрити дійсні ходи большевицького московського імперіалістичного загарбництва. Всі оті внутрішні невеличкі „переміни“ й „реформи“ в сателітських державах Москві це намагання показати перед світом, що в них думають про краще життя а не війну. Але на ділі все зводиться в большевицькому до одного, а саме до цілковитого контролю в руках Булганіна-Берія і їхньої найближчої кліки над внутрішньою безпекою й зовнішньою силою країни. Сполуча міністерства війни й міністерства флоту в одно міністерство оборони, як і створення окремих воєнних округів, які під час війни творили воєнні групи з тим, що їх основною зреорганізовано, перебудовано й поширено, підтверджують воєнні задуми Кремлю. Кожний із тих армійських груп призначене завдання „обосічного меча“, тобто, П засягу дій в офензивному й дефензивному характері на випадок війни. За останніми вістками усіх таких груп має бути сім:

1. Армійська Група Північ (Лєнінград). Операційний засяг Північної Європи й арктична прибережна смуга.

2.) Армійська Група Захід (Мінськ). Операційний засяг Середньої й Західної Європи.

3.) Армійська Група Південь (Одеса). Операційний засяг Балкан й волоса Середземного моря.

4.) Арм. Група Кавказ, оперативний засяг Персії-Туреччини.

5.) Арм. Група Туркестан, оперативний засяг Середня Азія з наміром пробитися головним чином до Індії.

6.) Арм. Група Далекій Схід (Владивосток) з окремим штабом у Хабаровську, оперативне завдання якого — побережжя Тихого Океану й Американський континент.

7.) Арм. Група Брієнск, з загальною стратегічною резерва, яка мала б на випадок потреби підсилити найбільш загрожено в евентуальній війні котрусь з загаданих Армійських груп.

Всім цим групам, а головним чином Далекосхідній Арм. Групі додає ще окре-

мий загін, який повинен бути мобілізований в разі війни з Японією.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Ярослав Курдик

Що буде після Кореї?

Усе те, що пишеться в пресі про мир, можна звести в основному до одного питання: яка буде насправді майбутня розв'язка спору між Сходом і Заходом після припинення — як влучно називають — „малої війни“ в Кореї? Сьогодні з чораз більше таких голосів, що обмірковують, як виглядатиме „велика війна“, де і як розгратимуться її фронти та скільки збройної сили матимуть одна й друга сторони. Можна уявити собі, якими масштабом охоплюють та міряють фахівці майбутню „велику війну“, коли теперішню війну в Кореї, яка вже має за собою понад 2 мільйони

жертв у людях і коштує біля 20 мільйонів доларів, називають „малою“... Мабуть, дуже мало залишилося у світі таких оптимістів, які вірять, що перемир'ям у Панмунджоні можна буде остаточно зліквідувати ті великі розбіжності, що лежать глибше і сягають далше бойового фронту в Кореї.

Такі питання, як про уклад сил обох партнерів, як вони будуть розділені й розподілені та де точно будуть ті місця, що перші спалахнуть вогнем і звідкіль розніжються за стратегічним підрахунком, нищивий вал війни, зводиться в основному до більше, або менше вдатних теоретичних міркувань та припущень. Проте на основі вісток про те, як большевики розбудовують свою військову машину зреорганізувавши воєнну флоту та перевівши цілий ряд організаційних і мобілізаційних новостей в інших родах зброї, можна твердити, що всі кремлівські заяви про мир, це тільки димові заслони, які мають прикрити дійсні ходи большевицького московського імперіалістичного загарбництва. Всі оті внутрішні невеличкі „переміни“ й „реформи“ в сателітських державах Москві це намагання показати перед світом, що в них думають про краще життя а не війну. Але на ділі все зводиться в большевицькому до одного, а саме до цілковитого контролю в руках Булганіна-Берія і їхньої найближчої кліки над внутрішньою безпекою й зовнішньою силою країни. Сполуча міністерства війни й міністерства флоту в одно міністерство оборони, як і створення окремих воєнних округів, які під час війни творили воєнні групи з тим, що їх основною зреорганізовано, перебудовано й поширено, підтверджують воєнні задуми Кремлю. Кожний із тих армійських груп призначене завдання „обосічного меча“, тобто, П засягу дій в офензивному й дефензивному характері на випадок війни. За останніми вістками усіх таких груп має бути сім:

1. Армійська Група Північ (Лєнінград). Операційний засяг Північної Європи й арктична прибережна смуга.

2.) Армійська Група Захід (Мінськ). Операційний засяг Середньої й Західної Європи.

3.) Армійська Група Південь (Одеса). Операційний засяг Балкан й волоса Середземного моря.

4.) Арм. Група Кавказ, оперативний засяг Персії-Туреччини.

5.) Арм. Група Туркестан, оперативний засяг Середня Азія з наміром пробитися головним чином до Індії.

6.) Арм. Група Далекій Схід (Владивосток) з окремим штабом у Хабаровську, оперативне завдання якого — побережжя Тихого Океану й Американський континент.

7.) Арм. Група Брієнск, з загальною стратегічною резерва, яка мала б на випадок потреби підсилити найбільш загрожено в евентуальній війні котрусь з загаданих Армійських груп.

Всім цим групам, а головним чином Далекосхідній Арм. Групі додає ще окре-

мий загін, який повинен бути мобілізований в разі війни з Японією.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

Всі ці групи, як і всі інші, мають бути готові до дій в будь-який момент.

СУСПІЛЬНА СЛУЖБА

Суспільна праця має тепер велике значення, а жити окремих народів, як теж у міжнародному житті. Але у початках цієї діяльності на самому порозі двадцятого сторіччя навіть самі її творці не мріяли, що продовж однієї, двісторіччя суспільна праця стане таким важливим і колючим для людського життя, чинником. Цей розрив суспільної праці завдячує не лише самому ростові цієї проблеми, але теж розвиткові різних інших проблем, які мають відношення до суспільної праці і взаємно себе поглинають.

Спершу заставились над цими справами, які мали вплив на видання проблеми суспільної праці і в деякій мірі спричинили її розвиток. Сьогодні суспільна праця признає загальною і провідниками окремих народів і провідниками міжнародного співжиття не лише як проблема, що відноситься до деяких груп у суспільстві, спеціально загрозили, як це було перед п'ятдесять років, але як необхідна допомога для здорового господарського, політичного і суспільного життя окремих народів і цілого світу.

Та тому п'ятдесят років теж ніхто не вірив, що народи створюють Організацію Об'єднаних Націй і приймають спільну декларацію, яка зазначає:

„Народи визнають міру у підставі права людини, у пошану і вартість людської одиниці, підтримують суспільний розвиток і поліпшення пошани життя та й створюють міжнародно машину, яка підсилюватиме господарський і суспільний розвиток всіх народів“.

Теж ніхто не повірив би тому п'ятдесят років, що ці народи згодяться співпрацювати для „освітлення міжнародної співпраці в розв'язуванні всіх проблем економічного, соціального, культурного і гуманітарного характеру та й для підтримки пошани людських прав і підставних вольностей для всіх без уваги на расу, рід, мову чи релігію“.

Об'єднані Нації заявили ще й таке:

„Для того, щоб створити обставини стабільності і співжиття, які кінчать для мирних і приятельських відносин між народами, опертих на пошану рівноправності і самоозначення всіх народів, Об'єднані Нації мають дати про:“

1. Вищий пошану життя, пошану zatrudнення та й про обставини економічного і соціального поступу і розвитку.
2. Розв'язку міжнародних економічних, соціальних і здорових питань.
3. Міжнародну культуру і вищу співпрацю.
4. Загальну пошану і терпимість для людських прав і підставних вольностей для всіх без уваги на расу, рід, мову і релігію“.

Для того створено Економічну і Соціальну Раду Об'єднаних Націй.

П'ятдесят років тому важко було повірити, що в час великої світової війни народи зможуть домовитись про підставні чотири вольності.

Хто ж п'ятдесят років тому міг припустити, що через пів сторіччя народи всього світу ухвалити через своїх уповноважених представників Декларацію Прав Людини, яка між іншими важливими точками — суспільного

(Продовження буде).

РІЧНІ ЗБОРИ УВАН В ЗДА

Річні збори УВАН у ЗДА відбулися 7 червня 1953 року в приміщенні Українського Літературно-Мистецького Клубу в Нью-Йорку. Крім українських учених, були присутні члени Фондації У. В. А. Н. та численні гості: д-р С. Витвицький, п. Д. Галицький, І. Палівода, проф. Я. Станкевич та інші.

Голова Управи УВАН у ЗДА, проф. М. Ветухів, відкривав збори, поінформовав, що, згідно із статутом УВАН у ЗДА, тільки-но відбулася Конференція дійсних членів УВАН, яка заслухала і стердала звіт управи за минулий рік.

Проф. Ветухів згадав втрачені УВАН за минулий рік. Померли члени УВАН — проф. Г. Махін, проф. Б. Іваніцький, проф. В. Кричевський, проф. В. Лорченко, В. Блавацький. Останніми днями все українське суспільство втратило ще свого видатного члена — д-ра С. Барана. Присутні вшанували пам'ять померлих хвилиною мовчання.

Звіт Управі УВАН у ЗДА. Видавничі діяльності.

Свій звіт проф. М. Ветухів почав з огляду видавничої діяльності за минулий рік. За цей рік видано: спеціальне видання „Аналіз УВАН у США“ англійською мовою ч. 3-4, присвячене М. Драгоманову; видано регулярні публікації „Аналіз“ ч. 5 і 6. Протягом минулого року прийшло ряд листів та відозв від американських та закордонних університетів і учених, поступили нові передплатники з багатьох країн світу, як наприклад, з Швейцарії, Франції, Англії, Ізраїлю, Швеції.

Українською мовою впровадив звітного року вийшли такі праці: Науковий Збірник Пам'яті Дорощенка, Шевченківський Річний ч. 2 та чотири окремі видання: Д. Гуменої, С. Пізюра, Ю. Тищенко, проф. Д. Чижевського. Періодично виходив циклопестивий Бюлетень, що інформовав про поточну роботу УВАН. До української преси систематично надсилались звітні про окремі наукові конференції, які друкувались в 20 українських газетах різних країн світу.

Наукові конференції і робота секцій.

Протягом минулого року кількість наукових конференцій значно збільшилась. Доповідей було зголошено більше, ніж була змога поставити на конференціях. Всього від 1. вересня до дня звіту заслухано 14 доповідей на пленарних конференціях УВАН у ЗДА і 116 доповідей на секційних і комісійних. Пересічно на тиждень припадає три доповіді, а поскільки „академічний тиждень“ УВАН складається з 2 днів — суботи й неділі, то можна сказати, як наслідок, що більшість членів УВАН, в тому числі й прибули в 1952 році проф. О. Архімович, Ю. Шерех-Шевельов, А. Яковлів. Цілий ряд доповідей прочитали гості, американські вчені: професора Колумбійського Університету — К. Менгес та Ф. Фрідман, д-р Я. Шацький з Центрального Науково-Дослідного Жидівського Інституту, співробітник Американського Музею Природознавства — д-р І. Палістер та молодші дослідники з Колумбійського Університету — Дж. Армстронг та М. Лютер.

Цікавим досвідом улаштування наукових конференцій спільно з американськими ученими була секція Літературознавчої Секції УВАН у Гарвардському Університеті, проведена під керівництвом проф. Д. Чижевського. Ряд наукових конференцій було проведено в Дітроїті, де систематично працює Біологічна Секція УВАН у ЗДА (голова — проф. І. Розгін секретар — д-р В. Приходько).

В Нью-Йорку активно працювали такі секції: Літературознавча, Мовознавча, Правничо-Економічна, Книгознавча, Історична, Педагогічна, Природнична. Діяла Комісія для Дослідів над Порівняльною Україною під керівництвом проф. Прістонаського Університету, д-ра І. Решатяра і секретаря — д-ра І. Лисака - Рудницького. Також працювали комісії для вивчення літературної спадщини М. Драгоманова та В. Винниченка, Комісія Вивчення Голоду на Україні, Комі-

сія Спеціальних Економічних Проблем України, Комісія Вивчення Історії Української Еміграції в ЗДА. Є кілька нових комісій: Комісія Вивчення Українсько-Жидівських Взаємин в Історичному Аспекті, комісії вивчення літературної спадщини проф. Д. Дорощенка та Ю. Клена. Систематично працювала Мистецька Кураторія під керівництвом проф. Д. Горняткєвича, яка організувала протягом року 11 доповідей, присвячених видатним діячам українського мистецтва. Далі діяли Музей Архів та Бібліотека під керівництвом проф. В. Порського. Бібліотека тепер нараховує до 3000 неперіодичних видань і 656 назов періодиків (колі 20,000 примірників).

УВАН і далі нав'язувала співпрацю з ученими інших національностей і розгорнула працю по вивченню, в історичному аспекті, зносин українців з іншими народами.

Фінансовий стан.

Проф. Ветухів почав цю частину свого звіту подякою для Фондації Форда, що допомогла праці УВАН у ЗДА, головно в видавничій діяльності. Він згадав про напад на УВАН, що були кілька років тому за те, що вона діяла гроші від Фондації Форда. Тепер уже кілька українських установ, в тому числі НТШ і ЗАДК дістали гроші з того самого джерела (оплески). Отже УВАН має велике задоволення з того, що не тільки мала змогу одержати гроші для своєї видавничої діяльності, але й промостила шлях іншим установам.

Протягом минулого року УВАН у ЗДА дістала такі кошти: від Фондації Форда 20,000 доларів, від Фондації У. В. А. Н. у ЗДА — 920 дол., від продажу видань УВАН у ЗДА — 1,608 дол., від К. Лисюка на спеціальний фонд для розробки проблем економіки України — 1000 дол., зібрано на спеціальні допоміжні фонди — 327 доларів. УВАН сподівається, що діставатиме кошти і від УСК.

УВАН у ЗДА завжди намагалась допомогти своїм членам, зокрема у клопотаннях про одержання стипендій. УВАН шире дякуючи Фондації Форда, що своїми стипендіями через Research Program on USSR уможливила багатьом ученим працю за фахом. Протягом минулого року в різні періоди діставали допомогу 29 учених і 29 студентів.

Наукова праця членів УВАН у ЗДА.

Із 26 дійсних членів УВАН, що тепер перебувають у ЗДА, працюють за фахом 17 учених: в університетах, наукових дослідних інститутах, лабораторіях. Крім того, що працює за фахом 36 членів УВАН, отже, всього 53 особи з 132 членів УВАН.

„Три роки тому, — сказав проф. Ветухів, — коли ми починали працю УВАН у ЗДА, багатьом здавалось безнадійною можливістю знайти працю за фахом. Нам радили мітлу. Сьогодні ж 53 українські вчені зключились в американську науку і несуть українські ідеї в американський інтелектуальний світ. Протягом минулого року в американських наукових виданнях були надруковані праці членів УВАН — проф. В. Богуня-Чудінова, М. Ветухова, В. Гвоздєцького, М. Єфремова, Р. Смоль-Стоцького, В. Тимошенка, Ю. Шереха-Шевельова, Д. Чижевського. Наші члени брали участь в американських на-

укових з'їздах.

В українському суспільстві досить поширеним є застереження, що, мовляв, до українців існує несправедливе ставлення, а перевагу дають російським, польським та іншим ученим. Без сумніву, такого упередження в американських колах нема, але до цього надто мало було українських учених в Америці, які б добилися наукового становища своєю відповідною кваліфікацією. Тепер українські вчені цього добиваються і українське суспільство повинно їх підтримати. Це має значення в сучасному світі, коли політика дедалі то більше опирається на науку. Недаремно президент Айзенгауер був президентом Колумбійського Університету, Стасен — був президентом Університету Пенсильванії, Конант був президентом Гарвардського Університету. Очевидно подвійна наукової і політичної діяльності є в певних формах позитивним явищем.

Фінансовий стан.

Проф. Ветухів почав цю частину свого звіту подякою для Фондації Форда, що допомогла праці УВАН у ЗДА, головно в видавничій діяльності. Він згадав про напад на УВАН, що були кілька років тому за те, що вона діяла гроші від Фондації Форда. Тепер уже кілька українських установ, в тому числі НТШ і ЗАДК дістали гроші з того самого джерела (оплески). Отже УВАН має велике задоволення з того, що не тільки мала змогу одержати гроші для своєї видавничої діяльності, але й промостила шлях іншим установам.

Протягом минулого року УВАН у ЗДА дістала такі кошти: від Фондації Форда 20,000 доларів, від Фондації У. В. А. Н. у ЗДА — 920 дол., від продажу видань УВАН у ЗДА — 1,608 дол., від К. Лисюка на спеціальний фонд для розробки проблем економіки України — 1000 дол., зібрано на спеціальні допоміжні фонди — 327 доларів. УВАН сподівається, що діставатиме кошти і від УСК.

УВАН у ЗДА завжди намагалась допомогти своїм членам, зокрема у клопотаннях про одержання стипендій. УВАН шире дякуючи Фондації Форда, що своїми стипендіями через Research Program on USSR уможливила багатьом ученим працю за фахом. Протягом минулого року в різні періоди діставали допомогу 29 учених і 29 студентів.

Наукова праця членів УВАН у ЗДА.

Із 26 дійсних членів УВАН, що тепер перебувають у ЗДА, працюють за фахом 17 учених: в університетах, наукових дослідних інститутах, лабораторіях. Крім того, що працює за фахом 36 членів УВАН, отже, всього 53 особи з 132 членів УВАН.

„Три роки тому, — сказав проф. Ветухів, — коли ми починали працю УВАН у ЗДА, багатьом здавалось безнадійною можливістю знайти працю за фахом. Нам радили мітлу. Сьогодні ж 53 українські вчені зключились в американську науку і несуть українські ідеї в американський інтелектуальний світ. Протягом минулого року в американських наукових виданнях були надруковані праці членів УВАН — проф. В. Богуня-Чудінова, М. Ветухова, В. Гвоздєцького, М. Єфремова, Р. Смоль-Стоцького, В. Тимошенка, Ю. Шереха-Шевельова, Д. Чижевського. Наші члени брали участь в американських на-

укових з'їздах.

В українському суспільстві досить поширеним є застереження, що, мовляв, до українців існує несправедливе ставлення, а перевагу дають російським, польським та іншим ученим. Без сумніву, такого упередження в американських колах нема, але до цього надто мало було українських учених в Америці, які б добилися наукового становища своєю відповідною кваліфікацією. Тепер українські вчені цього добиваються і українське суспільство повинно їх підтримати. Це має значення в сучасному світі, коли політика дедалі то більше опирається на науку. Недаремно президент Айзенгауер був президентом Колумбійського Університету, Стасен — був президентом Університету Пенсильванії, Конант був президентом Гарвардського Університету. Очевидно подвійна наукової і політичної діяльності є в певних формах позитивним явищем.

Протягом минулого року УВАН у ЗДА дістала такі кошти: від Фондації Форда 20,000 доларів, від Фондації У. В. А. Н. у ЗДА — 920 дол., від продажу видань УВАН у ЗДА — 1,608 дол., від К. Лисюка на спеціальний фонд для розробки проблем економіки України — 1000 дол., зібрано на спеціальні допоміжні фонди — 327 доларів. УВАН сподівається, що діставатиме кошти і від УСК.

УВАН у ЗДА завжди намагалась допомогти своїм членам, зокрема у клопотаннях про одержання стипендій. УВАН шире дякуючи Фондації Форда, що своїми стипендіями через Research Program on USSR уможливила багатьом ученим працю за фахом. Протягом минулого року в різні періоди діставали допомогу 29 учених і 29 студентів.

Наукова праця членів УВАН у ЗДА.

Із 26 дійсних членів УВАН, що тепер перебувають у ЗДА, працюють за фахом 17 учених: в університетах, наукових дослідних інститутах, лабораторіях. Крім того, що працює за фахом 36 членів УВАН, отже, всього 53 особи з 132 членів УВАН.

учених, які працюють не за фахом. Для тих людей, що відірвані від інтелектуальної праці, Академія є великою відрадою, отвором у світ науки. На спеціальній узяк конференції УВАН прийняти не менше 16—25 осіб, на пленарних бувас понад сотня людей. Завжди бувають жваві дискусії.

— „Цього б ми не досягли, — сказав проф. Горняткєвич, — якби не було серед нас ентузіастів, — тих, що роблять в Академії і тих, що цікавляться її роботою, відвідувати конференції та допомагати матеріально і морально.“

Прийняти

Проф. М. Ветухів зачитав писемні привітання від д-ра В. Безушка, о. П. Вілона, пастора В. Воробського, д-ра В. Галана, П. Динника (Шикаго), К. Качмарової (Ст. Пол, Мін.), про. С. Крашенинікова, д-ра А. Марголіна, проф. П. Метика, д-ра Р. Осичука, проф. І. Розгона, проф. М. Чубатого, від Об'єднання Американсько-Українських Ветеринарних Лікарів.

Особисто віталося привітання: представник ВО УН-Раді в ЗДА д-р С. Витвицький, діючий заст. голови У. К. К. п. Д. Галицький, голова Порозуміння Політичних Груп проф. І. Палівода та голова Білоруського Наукового Товариства проф. Я. Станкевич.

Дискусії.

Пан Г. Петриченко згадав початки роботи УВАН у 1945 році в Німеччині, коли професори збирались у якомусь селі, зачитували наукові доповіді і думали про відновлення праці Академії, поневоленої більшовицькими. Він сказав, що люди, які працюють фізично, духовно, відпочивають на конференціях УВАН.

Проф. С. Драгоманов порадив нав'язати стосунки з європейськими ученими. Д-р О. Домбровський порадив далі працювати в напрямі покращання взаємин УВАН — НТШ, зазначивши, що останнього року УВАН приклала до цього чимало зусиль. Він також запропонував допомогти українським ученим, що мають готові до друку роботи в перекладі їх на англійську мову.

П. Д. Галицький дав висновок щодо фонду: недавно розподілено 5000 доларів, що мають з Національного Фонду йти на науку. З них 4000 дол. має піти на Будівництво Української Культури НТШ, а по 500 доларів на роботу УВАН і НТШ.

Після висновок п. Галицького про те, що УСК раніше і тепер виділяла для НТШ значні суми на придбання „Дому Культури“ була піднесена — і активно підтримана зборами — справа про придбання „Дому Науки“. Збори висловили надію, що УСК в цьому допоможе УВАН, так само, як він це зробив для НТШ.

Пан Черкасеко сказав, що він вражений розміром і змістом діяльності УВАН, а разом з тим здивований, що Фондація УВАН збирала мало грошей серед українців. Він запропонував подумати над посилення збірки на справу розвитку української науки і тут же від себе склав жертву 25 доларів.

Проф. Д. Горняткєвич нагадав трудні початки три роки тому і сказав, що УВАН за три роки значно розвинула свою працю, що особливо яскраво видно при порівнянні поодиноких років. Цього року кожної суботи й неділі відбувались наукові доповіді. Ця праця вимагас великої підготовки і багатьом ученим відбрала сну. С це багато

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з советської преси)

„ЩО ЗАВАЖАЄ РОБОТУ ХЛІБЗАВОДУ“

„Київський хлібозавод ч. 8 устаткований новітніми машинами. Він із сортового борошна випускає хлібобулочні вироби майже 40 назв. Проте чимало високоякісних виробів, як тільки виходить з печі, перетворюється на брак. Справа в тому, що наш завод не має достатньої виробничої площі, де б можна було складати продукцію. Продукцію із заводу вивозять нерегулярно, внаслідок чого вироби довгий час залишаються на вагонетках, псується. Про це добре знає і керівник київського тресту Голохлібу тов. Пенев, але він не вживас заходів для налагодження вивозки продукції“.

Там виглядає господарка народним добром в „найпереводнішій країні світу“.

„ГАЗИФІКАЦІЯ МІСТА САРБЕОРА“

„В місті Саяборі, Дрогобичкої області, закінчено прокладання газових розподільників, проводиться робота для газифікації квартир. В третьому кварталі цього року жителі одержать газифікаційний газ“. Далі „РУ“ (з 20 травня) хвалиться, що „тепер на Україні користуються газом в побути населення 30 міст“. Коли порівняємо це мільйонне число з числом міст і сіл на Україні, то побачимо, що зовсім немає чим хвалитись советський часопис, бо у вільній країні газом користуютьсь мільйони населення і з цього приводу не роблять жадних осягів, ані цим не хваляться.

Заключне слово проф. М. Ветухова.

Проф. Ветухів подякував д-ру С. Витвицькому за надзвичайно теплі слова і за розуміння. Сказав, що українці тепер прагнуть зайняти належне місце в корпорації світової науки. Своїми „Аналами“ Академія здобуває собі певне місце в науці.

Голова Управи також подякував п. Галицькому і висловив надію, що надалі співпраця УВАН з УСК буде тісніша. Подякував йому також, як голові Українського Народного Союзу за те, що в цьому році УНСоюз став членом Фондації УВАН у ЗДА.

Проф. Ветухів подякував п. Черкасевику за пожертву і сказав, що надіється, що жертвенність громадянства збільшиться і воно підтримас УВАН, розуміючи яку української науки в сьогоднішньому світі. Проф. Ветухів нагадав, що перші кроки УВАН у Німеччині були в підвалі табору ДП в Августбурзі, де командантом був п. Черкасевич, що приклав табору печатку на документ про право праці УВАН.

Промовець нагадав побажання д-ра Витвицького, щоб українські вчені на вільній Україні споглядали розквіт української культури і сказав, що тепер українські вчені мають великі можливості для розгортання праці на славу світової науки в умовах дійсно вільної країни — Сполучених Держав Америки.

Л. Д.

3 Листів до Редакції

До газети „Свобода“ в Джерсі Сіті.

У Вашій газеті ч. 130 в 16 червня 1953, п. М. Д. написав про балет п. В. Переславця „Кавказький міщар“ в Нью-Йорку. Цей балет, що картини „У пристаї“ танцювали хлопчики. А там був лише один хлопчик-моряк Андрійко Пуль. Вей інші були дівчатка. Ми мали всі навіть кучерик під шапочками. Але п. М. Д. певно то не бачив. Ми лише були передягнені на моряків. А п. М. Д. думав, що ми хлопці. Мусу Вам сказати, що на балеті хлопців взагалі дуже мало. Прощу спростувати. Дякую!

Християн Варагура, учениці 2 групи балету.

ЩО ПІШЕ ПРО НАС „БУКС АБРОД“

В Америці при Університеті Оклахома, Норман, Оклахома, виходить квартальник „Букс Аброр“, який поміж іншими світовими подіями, помічує час від часу депо й про українців, їхню літературу та історію.

Випуск за місяць квітня, 1953 року, у відділі про померлих визначних людей з цілого світу, згадує про таких двох визначних українців:

Zenon KUZELA, Ukrainian anthropologist, linguist and literary historian, Paris, May 24, age 70.

Isaak MAZEPA, Ukrainian statesman and author of books on Ukrainian political history, Augsburg, Germany, March 18, age 68.

Знову на сторінці 210 цього видання, знаходжу такий коментар:

P. FYLYPOVYCH, Ukrainian Stikhiya v Tvorchosti Gogola. Winnep. Institute of Slavistics of the Ukrainian Free Academy of Sciences, — 1952, 31 pages, \$0.50.

This pamphlet is one of the recurrent attempts of the Ukrainians to claim Gogol as their own by culling from his works and private letters any reference whatsoever to his birthplace. Early in his literary career Gogol almost did become a writer of Ukrainian folklore tales and romances, but his thirst for fame turned him from his native dialect as a medium of expression to Russian. Gogol himself never overcame his nostalgia for the Ukraine and on one occasion wrote: „I know not whether my soul is Ukrainian or Russian.“ His place in Russian literature, however, is secure.

Noah J. Jacobs, Jerusalem.

Десять років тому була в цьому журналі завага про оригінал „Слова о Полку Ігореві“ (рецензія на німецький твір), де доказувало, що це російський твір. Варта б, щоб хтось з наших вчених спростував ворожу нам пропаганду.

Д-р Г. Г. Скегар

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а членами і співчленами 14-ти мільйонного майна

ПІД УВАГУ
Книгарням, Гуртівням та Покупцям!
ІМ'ЯНИН? ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ? ОДРУЖИННЯ?
Не турбуйтеся, як привітати Ваших близьких у „Свободі“ на ці всі нагоди є вже привітальні картки з українськими написами.
Ціна картки — 10 цт.
„СВОБОДА“, 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ПІДРУЧНИК АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
ЮРІЯ ЛУЦЬКОГО
ФОНЕТИКА, ПРАВОПИС, СКЛАДНЯ, СЛОВОТВІР і т.д. включаючи англо-український словник (понад 3,000 слів).
200 сторін. — Продається тепер по зниженій ціні тільки \$2.00.
Замовлення: враз з належністю слати до: „СВОБОДА“ BOOK STORE 81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City 3, N. J.

Прийді до ЧЕРЧА МОЯ кохана! 28.6.53.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
запрошує своїх Членів та загал Українського Громадянства на **СВЯТОЧНЕ ВІДПРИТТЯ**
СОЮЗІВКИ
біля Кергексон, Н. Я., яке відбудеться в СУБОТУ й НЕДІЛЮ, 4-го й 5-го ЛИПНЯ 1953 Р.
Врочистості відкриття почнуться в суботу о год. 12:30 вполудне. О год. 2:30 по полудні того ж дня відбудеться ПРИЙНЯТТЯ-ОБІД, пошаний і розваговий програмами. Програма святочного відкриття продовжуватиметься й в неділю 5-го липня та закінчиться ПРИЙНЯТТЯ-ОБІДОМ, пошаний і розваговий програмами. Картки участі в прийняттях в ціні \$3.75 від особи в суботу й в ціні \$3.75 від особи в неділю можна замовляти вже тепер, пишучи на адресу: UKRAINIAN NAT'L ASS'N ESTATE, KERHONKSON, N. Y.
З уваги на обмежену кількість місць в приймочній залі, прохасмо поспішати зі замовленнями, щоб управління Союзу ініціатив могло своєчасно поробити всі потрібні заходи та зв'язані з цим приготування.

ХРОНІКА УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

В Італії

ЧЕРГОВА УСПІШНА МАНІФЕСТАЦІЯ „ІНТЕРНАЦІОНАЛУ СВОБОДИ“

14 квітня в залі Капітулі в Римі відбулася чергова маніфестація „Інтернаціоналу Свободи“, яка пройшла з повним успіхом. Темою маніфестації була „Нова політична стратегія в країнах поза залізною заставою“. Ряд членів президії „Інтернаціоналу Свободи“ вигосили промови. Насамперед голова І. С. проф. Екзем Тельга (член албанського екзильного уряду) проаналізував нову політичну стратегію союзу, ствердивши, що після смерті Сталіна не наступила зміна в імперіалістичній російсько-більшовицькій політиці; що останні тактичні заходи Кремлю ніяк не означають, що совіти почали нову політику; що Москва не наважилася підірвати роботу у вільних країнах; що позирне послаблення холодної війни криє в собі небезпеку й важкі майбутні загрози. Показаний оптимізм, сказав, між іншим, голова „Інтернаціоналу Свободи“, в оцінці більшовицьких заходів та ослаблення оборони вільного світу могли б збільшити ризик нових агресій і нової світової війни. Словом: нічого не змінилось в кінцевих і головних цілях Москви.

Другим виступив з промовою генеральний секретар „Інтернаціоналу Свободи“ д-р Василь Федорчук, який коротко сформулював нову політичну стратегію Москви, зупинившись потім довше над сучасною внутрішньою політикою СРСР, а також на аналізі національної політики Кремлю та її застосування в неросійських республіках СРСР, зокрема в Україні.

Д-р Федорчук перестеріг Захід перед російсько-більшовицьким „пацифізмом“, стверджуючи, що так зв. „мирна офензива“ Москви, в сучасній фазі, продиктована зовнішньою ситуацією, що не об'єднує внутрішню ситуацію СРСР, яка після смерті Сталіна, без сумніву, зазнала кризи, та різноманітне пригрозувала „визволення“, тобто окупацію нових країн шляхом совєтської розкладової роботи.

РОЗШУК

МАРИЯ МАРТИН
з Бюфало.
Проститься з родиною по листу в Адміністрації „Свободи“.
„SVOBODA“
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

ПОДЯКА

На весіллі Ціанового Друга й Подруги Петра й Івони Нікафоровських, які відбулось 23. травня 53. в Нью-Йорку, присутні гості жертували \$49.95 на допомогу хворим і раненим, буючим воїнам УПА в Німеччині.
Молодий Парі багато щасливих літ. Ціановим Жертвували щиро подяка.

Голова Управи Т-на Вушних Воїнів УПА

КНИГИ ВІЧНІ!

На спеціальному випуску книг, можете набути дуже дешево:

Д-р С. Демидчук: Знання життя. — Ціна 20 ц.

П. Свй. Теорія політики. — Ціна 40 ц.

Твори Олеса: Поезії. Т. V.

Чужиною. — 3 журбою радість обляс. — На зеленіх горах. — Всі чотири за \$1.00.

Замовлення слати: „SVOBODA“
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

Уже масно книжку, за якою так багато наших читачів питало, як у „Свободі“ появилася стаття М. Дурдєла про комунізм. Цєю книжкою є **МАРА КОМУНІЗМУ** у якій автор, М. Дурдєла, поясняє, що таке комунізм, грунт, на якому він росте та подає способи боротьби проти нього. Книжка дуже актуальна і надається до масового поширення.

Ціна усього тільки 50 центів.
Замовляти:
„SVOBODA“, P. O. Box 346. Jersey City 3, N. J.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Філадельфія —

ОБЛИЧЧЯМ ДО РІДНОГО КРАЮ

3 нагоди 18-го З'їзду ОДВУ В позовних архівах 12-го Відділу ОДВУ впадає в очі протокол — із основного записання цього Відділу.

Протокол дня 26. 10. 1931 року.

„Также і велике пригноблення Українського Народу на Східній Україні під більшовиками, а на Західній під ляхами та поступованням окупантів над безборонним народом викликало обурення цілого цивілізованого світу. Тим більше це обурює нас Українців. З приводу цього зійшлося нас хоч мале число, але щирих українців, що готові нести поміч визвольному змаганню Українців під більшовиками та ляхами. Аби не бути одинцем всі односторонньо ухвалили організувати відділ УВО під іменем невідомого заможного героя Юліана Головінського“.

І далше йде опис перебігу засідання та вибору діючої Управи. На основнополювання Зборів записалося 16 членів.

Ця коротка цитата, це угольний камінь 12-го Відділу ОДВУ в Філадельфії, що впродовж 23-ох літ завжди була в передових лавах українського визвольного руху.

Тільки щирі патріоти заручилися так просто та разом сердечно виголосили своє відношення до поневоленої батьківщини. Ця горстка українських патріотів робила цю працю не для посольських мандатів, не для теплих посад чи звання власного майна. Переглядаючи рік за роком протоколи 12-го Відділу ОДВУ, на кожній сторінці записані місця наших героїв. Ви вчитайтеся в цю історію наших визвольних змагань, а рівночасно ви побачите щире реакцію ідейної еміграції та її реальний вклад в визвольну дію. УВО ОДВУ в Америці це організація, що завжди стояла в діючому зв'язку із УВО, а північ ОУН на Рідних Землях.

Щоб відкрити фронт боротьби на здобуття фінансових ресурсів, члени ОДВУ, як босоніж в замілі, старалися організувати фінансову допомогу воюючим братам. Щоб не бути голословним, наведу кілька цифр із протоколів: Жовтень 1930 р. на Сурму 15 дол., листопад на УВО — 25 дол., Січень 1932 Коляда

МУЖЧИНІ, ЖІНКИ

Якщо ви не задовольні тим, що не можете втілювати в життя, як вам дає ПРИРОДА, тому що вам їх замало або не доводиться, з недостатком належних вітамінів в щоденній дієті, то прочитайте оце.

Вас повинні спеціально цікавити вітаміни від тварин, що мали найбільш добродіяння з усіх тварин форм у літ, знають як вони діють на форму, якій подібна доза дає більше ніж мінімальне залучення для дорослих людей загально призначених вітамінів.

Якщо ви відчували, що ви не можете скористатися з такою кількістю, то ви будете раді довідатися, що ви можете дістати потрібну кількість, коли випиєте оцей випусок до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 3, Peekskill, N. Y. Звідти випиють вам негайно пакуку вартості \$3.50 відшкодування поштою. Не забудьте посилати грошей з замовленням. Залатите поштові при доставці.

Якщо ви хочете випробувати цей дивукаційний препарат без ризику, то випиште оцей випусок до TRYSAN CO., Dept. 67, Peekskill, N. Y. Звідти випиють вам 2 півтарта-доларової вартості пляшки за \$4 з додатком Федерального податку в 80 центів. Це аналіз за \$1.20 на правильний аналіз. Якщо, після ужиття агіда в жвавіших, ви не будете задоволені з випиште до припинення, нам повернуть повну грошову заплату.

Ім'я _____

Адреса _____

Місцевість _____

Стаття _____

ЛІFTING HIMSELF INTO THE FLUE, TARZAN DISCOVERED THE SECRET OF THE FIREPLACES--A GLOOMY, NARROW PASSAGE WITHIN THE PALACE WALLS.

Піднісся в комині, Тарзан відкрив тасиницю коминка... похмурий вузький коридор в середині стін!

Михайло Бабій

„ХЛІБ ЗА ДАРМО“

Недавно російський спікер „Голосу Америки“ критикував совєтський уряд за те, що останній заляпував в останній п'ятирічці видавати населенню хліб задармо.

Спікер доказував, що совєтський уряд, який має монополію на всю торгівлю СС-СР, даючи населенню один тільки товар — хліб задармо, зможе кількотро відібрати вартість дарованого хліба, тим, що вартість „із ганом“ розкладе на націну інших товарів у так званому податку з оборотів торгівлі.

Спікер подає далі роз'яснення, що совєтський уряд частково робить напівки на товари, до 2,000%. Що таких націнок не має в жадній країні світу і що, коли б щось подібне хотів зробити уряд американський, то проти цього протестували б не тільки фермери, але самі споживачі, бо така політика в корені підірвала б економіку країни.

З одного боку це добре, що спікер зробив такі висновки, в яких передбачив як реагував би американський нарід, коли б його уряд захотів голувати так званому дарованим хлібом. А з другого боку це зле.

на УВО — 150 дол. Лютий на УВО — 15 дол., квітень на прес-фонд „Незалежність“ в Парижі 15 дол., червень на УВО 150 дол., жовтень на УВО 130 дол. У висліді одиниці, що складалися із неоподаткованих батальйонів. Ця горстка українських патріотів робила цю працю не для посольських мандатів, не для теплих посад чи звання власного майна.

Переглядаючи рік за роком протоколи 12-го Відділу ОДВУ, на кожній сторінці записані місця наших героїв. Ви вчитайтеся в цю історію наших визвольних змагань, а рівночасно ви побачите щире реакцію ідейної еміграції та її реальний вклад в визвольну дію. УВО ОДВУ в Америці це організація, що завжди стояла в діючому зв'язку із УВО, а північ ОУН на Рідних Землях.

Щоб відкрити фронт боротьби на здобуття фінансових ресурсів, члени ОДВУ, як босоніж в замілі, старалися організувати фінансову допомогу воюючим братам. Щоб не бути голословним, наведу кілька цифр із протоколів: Жовтень 1930 р. на Сурму 15 дол., листопад на УВО — 25 дол., Січень 1932 Коляда

ШАД

Бо російський спікер із „Голосу Америки“, виступаючи проти формально дарованого хліба, що плянується Кремлем на останню п'ятирічку, забув сконстатувати те, що й тепер московський нарід, фактично, годуються дарованим хлібом, що його зрабовує і фактично в українських селян. І що та даровизна для москвичів почалася з часів, коли банди Муравйова із відділами ЧК посунали на Україну, з якою совєтсько-московський уряд був підписав мирний договір.

Тоді Ленін наказав своїм бандам, щоб за всяку ціну здобути український хліб, бо ним українські куркулі обкурюються, а для московських і ленінградських робочих нема нічого.

На Україну по хліб удалось Ленінові післати цілі маси москвичів, цілі дивізії і армії. Забираючи задармо український хліб, москвичи вже й самі так ним обкурювалися, що не зважали на голод українських селян. Навіть, коли мільйони українських хліборобів пухли з голоду і умирали, ані одного голосу протесту із Москви не було чути. Навіть, коли американці протестували і хотили допомогти голодним, москалі держалися дупко за свій характер і ментальність і американці ще завстидалися, — мов вони нічого не знають, бо жадного голоду в „Росії“ немає.

Москвичи вже так звикли до хліба задармо, що спікер із „Голосу Америки“, може й тільки розсмішати та дотати їм більшого апетиту, коли б до доказувати, що американці ніколи не погодилися б на те, щоб їсти даремний хліб. Даремний хліб для москалів віддають тепер не тільки в Україні. Воїни його їдуть вже і з Румунії, і з Болгарії, і з Мадярщини, і з голодної Австрії й Німеччини, і з голодної Чехословаччини, Польщі і навіть риж із голодного Китаю.

Це вже навіть неабияка полеміка для України. На Україну вже такі рідше москалі, бо розбилися по широким світу, це одне, а друге, що обняли вони у свої обійми вже багато народів і „дружать“ з ними, як з Українцями...

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА!

ШАД

ВІНЧАННЯ НОВОПРИБУЛИХ УКРАЇНЦІВ БУДЕ ПЕРЕДАНЕ ПО ТЕЛЕВІЗІ

У вівторок 23-го червня 1953 року в Нью-Йорку через телевізійну станцію Bridge and Groom C. B. S. T. V. Program о 12-й годині дня буде передаватись вчнення Лариси Мельниченко, дочки Олеси і Александри Мельниченко з Володимиром Діак, сином Василя й Валентини Діак. Обом молоді роджені в Україні і прибули до ЗДА в 1949 р. зі скартальними та мешкають тепер в околиці Бостону. Православний обряд вчнення проведе Протоієрей У. П. П. о. Іван Данилевич з Бостону. Телевізійна трансляція буде передаватись і по інших містах Америки.

УНІВЕРСАЛЬНЕ ОКРЕСЛЕННЯ

В цілому світі, в якій би то мові не було, мабуть, кожний погодиться, що „О. К.“ значить те саме, що й „Ол райт“. Однак такої інтернаціональної згоди немає щодо походження того вигідного вислову. Експерти дають десятки різних пояснень на це.

Президенти ЗДА та американські індійці неначе суперничать з греками і росіянами за славу винахідників „Окей“, як вислову на згоду. Дослідники, неначе для ще більшого заплутання цієї проблеми, знайшли численні відмінні транскрипції того вислову, як ось: okej, okei, okeh, oke, hoke, alla kalla, oky-doke, oky-dogy.

Американські словники односторонньо подають, що „О. К.“ стало частинкою американського термінологічного доробу кінці 18-го ст. У 1840 р. прихильники восьмого з черги президента ЗДА Мартіна Ван Бурена назвали свій ньюйоркський політичний центр „О. К. Демократичний Клуб“. Вони твердили, що цю назву виведено від назви маленького містечка Олд Кіндегук (в долині річки Гудсон в ньюйоркському штеті), де народився Ван Бурен.

Кажуть, що інший президент ЗДА, Вудро Вільсон, зазначував свою згоду на урядових письмах так, що давав своє „окей“. Згідно з тією історією Вільсон присвоїв собі цей вислів з мови індіанського племені чоктав, в якій це слово „окей“ або „гокей“. Дехто твердить, що греки перші винайшли „О. К.“, бо мають тепер вислів „ола каллі“. А що росіяни „винайшли все в світі“, то й існує „теорія“, що о-кей походить з російського вислову „очень хорошо“. Все це очевидно не розв'язує проблеми походження тасмичного вислову о-кей. „Канадійська Сцена“

ТРУДНОЩІ РОСТУ

(Закінчення зі стор. 2)

госпінкам, що приїжджає бригада кінорежисерів з Одеси для фільмування замовного колгоспного життя, а для того, мовляв, усе те й робиться, що колгоспники будуть виконувати ролю артистів.

— Все ясно, — ствердив начальник РАТАУ, — поставлена постановою і треба її, звичайно, виконувати.

— То то ж, Лев Марковичу, на те ми й більшовики, щоб переборювати будь-які труднощі. Немає таких фортець, щоб їх не подолали більшовики, — говорив тов. Сталін.

На цьому вони попрощалися і Клейна пішов далі перекладати в життя постанову Київського Обкому КП(б)У, а начальник Київської філії РАТАУ за п'ять годин уже мчав по асфальтовій шосі Київ—Ленінград на Бровари, де на нього чекало сплатилене телеграмою Обкому колгоспне начальство в конторі колгоспу ім. Будьонного.

Прем'єр Франції в цей час з великим заклопотанням розглядав відоморовані розкриті квітми потужні харківські заводи та млинувалися чужою одягненіми і усміхненіми обличчями робітників цих заводів. Навіть не підозрював серйозний Еріо, що деє далеко в Броварах уже готуються для нього те запашні квіти ще чудовіше одягнені колгоспники в колгоспі ім. Будьонного.

Вже появилася в продажі твір Олеси звичайної

Миргородський Ярмарок

виданий в 20-літню річницю жалоби страшного голоду на Україні, що був витворений московсько-більшовицькою авладою в роках 1932-33

ЦІНА 60 ЦЕНТ.

Замовлення слати:

„SVOBODA“

P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Різноманітні твори сучасних наших учених знайдете в цьому виданні

НАУКОВИЙ ЗБІРНИК

Т. I.

Ціна \$2.00.—Замовляти:

„SVOBODA“

P. O. Box 346,

Jersey City 3, N. J.

І. Федорук, секр.

ПЕТРО ГАВРИЛЕЦЬ, член Бр. св. о. Нікола, відділ 5 УН Союзу в Асторії, Л. А., помер 16. червня 1953 р. в 69 році життя. Похоронився в селі Близькому, пов. Лисько, Зах. України. До УНСоюзу вступив в 1925 р. і був діяльним членом, багато жертвувала на народні цілі. Похоронився в селі Галдін, 3 снів 4 вимув, брата Дмитра Барчук та сестру. Похорон відбувся 6-го червня в православній церкві при участі Родина, Знайомих, Членів УНСоюзу. Похована на українському цвинтарі на Фулerton, Па. — В. І. П. І.

І. Федорук, секр.

ТУРЕВУ ВАШЕ ВОЛОССЯ?

Якщо ви отурбовані тим, що ваше волосся зазнає випадків несприятливої ситуації, ви зрозумієте, як доводиться від людей, що колись згоріли на випадках волосся на голові. Вони втрачали себе від цієї вадуги використання нового ліку, що зветься ТРАЙСАН (TRYSAN).

Доходить відомості, що ці й інші турботи з волоссям, які бувають від сверблячки, малого кількості тощо, припинилися завдяки правильному використанню цього чудового ліку.

Не зволітайте, ані поки потрібний спосіб вашого волосся, а зараз же використайте ТРАЙСАН. Ми маємо його тепер в обмеженій кількості. Ви можете дістати його за спеціальною ціною, коли надішлете поштою повідомлення до TRYSAN Co., Box 228, Dept. 201, Peekskill, N. Y. Звідти випиють вам дві тридолярні папки за \$5, тобто із знижкою \$1 від звичайної ціни. Коли посилаєте повідомлення (C. O. D.), тоді додати ще поштову заплату.

Ім'я _____

Адреса _____

Місто _____

Стаття _____

CITY _____

STATE _____

ZIP _____

CITY _____

STATE _____

ZIP _____

CITY _____

STATE _____

ZIP _____

CITY _____

STATE _____

ZIP _____

CITY _____

STATE _____

ZIP _____

CITY _____

STATE _____

ZIP _____

CITY _____

STATE _____

ZIP _____

CITY _____

STATE _____

ZIP _____

CITY _____

STATE _____

ZIP _____

CITY _____

STATE _____

ZIP _____

CITY _____

STATE _____

ZIP _____

CITY _____

STATE _____

ZIP _____

CITY _____

STATE _____

ZIP _____

CITY _____

STATE _____

ZIP _____

CITY _____

STATE _____

ZIP _____

CITY _____

STATE _____

ZIP _____

STINSON RECORDS

ПОВНУ ОПЕРУ

наспівану в КИЇВСЬКІЙ ОПЕРІ

награну на 17-ох нерозбивальних платівках у DE LUXE виданні, в скріяному альбомі.

МОЖНА НАБУВАТИ ВІД 20-го ЛІПНЯ.

Просимо замовляти вже тепер.

ОБМЕЖЕНИЙ НАКЛАД

ПРОДАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ НА ЗАМОВЛЕННЯ

МИ МАЄМО НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР УКРАЇНСЬКИХ І РОСІЙСЬКИХ ГРАМОФОННИХ ПЛІТ.

Постачання по всіх країнах світу. Домагайтеся повного безплатного каталога плит СТІНСОНА в найближчій крамниці, або пишіть за ними до:

UNION SQUARE MUSIC, Inc.

27 UNION SQUARE WEST, NEW YORK 3, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 3092. Тасиний ризик.

LIFTING HIMSELF INTO THE FLUE, TARZAN DISCOVERED THE SECRET OF THE FIREPLACES--A GLOOMY, NARROW PASSAGE WITHIN THE PALACE WALLS.

THE DUST OF CENTURIES LAY DEEP BENEATH HIS FEET AS HE FELT HIS WAY THROUGH THE DARKNESS.

PRESENTLY A DIM GLOW BECAME VISIBLE ABOVE ANOTHER OPENING IN THE FLOOR.

HIS SENSITIVE NOSTRILS TESTING THE LIFT OF AIR COMING UP FROM THE APARTMENT BELOW, HE GAZED DOWN INTO ANOTHER UNUSED FIREPLACE.

Піднісся в комині, Тарзан відкрив тасиницю коминка... похмурий вузький коридор в середині стін!

Пил сторіч глибоко лежав під його стопами, коли він намаював свій шлях в темряві.

Незабаром неясний блиск було видно понад іншим отвором у підлозі.

Його чуйні ніздря ви-

пробовували струм повітря, що виходило вгору з кімнати внизу, і він пильно вдихався в інший коминик внизу.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 EAST 5th STREET

New York City

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

PETRO ЯРЕМА